

Mitragynin

Grupp: syntetiska centralstimulantia av amfetamintyp.

Sammansättning och former: mitragynin: vitt, amorft pulver, naturligt förekommande i växten *Mitragyna speciosa*, som växer vilt i Thailand och närliggande länder, i växtform som torkade hela eller pulvriserade kratomblad i små plastpåsar eller genomskinliga kapslar, bladen innehåller 0,2 – 0,25 procent mitragynin

Växten *Mitragyna speciosa* (kratom) har narkotikaklassats i Sverige fr. o. m. 11 mars 2025.

Benämningar: som ren substans: mitragynin, mitragynine, i växtform: kratom, krathom, katum, mambog och biak.

Missbruksdoser: de flesta uppgifter avser kratom. Utifrån undersökningar riktade till användare av kratom i USA kan 2–6 g växtpulver vara en vanlig dygnsdos men vissa användare kan inta uppemot 20 g per dag. I Sydostasien har dagligt intag av mellan 10 blad ("låg dos") och 30 blad ("hög dos") eller 3–6 glas av kratombrygd beskrivits. Missbruksdosen kan inte bedömas utifrån dessa uppgifter eftersom halten av mitragynin och andra substanser varierar i kratom och produkter därav.

Tillförselsätt: nedsväljning av kratom som te, tuggande av blad och nedsväljande av saliven, nedsväljande av kapslar med kratom eller av kratomextrakt, rökning av kratom. Mitragynin torde kunna injiceras, snortas (insuffleras) inhaleras och rökas, men sådant missbruk finns inte dokumenterat.

Ruseffekter: vid lägre doser centralstimulerande med bl.a. eufori, vid högre doser opiatliknande effekter med bl.a. slöhet, dämpning av aktiviteten i centrala nervsystemet, minskad hostreflex och smärtlindring. Hallucinationer kan förekomma. Kratom används som substitut för opiater och för att lindra opiatabstinens. Mitragynin har viss lokalbedövande effekt.

Biverkningar: motorisk oro, balanssvårigheter, yrsel, ryckningar i ansikte, tunga och extremiteter, illamående, kräkningar och diarré, slöhet och hallucinationer kan förekomma. Vissa indikationer tyder på att kratom har mindre obehagliga biverkningar än rent mitragynin.

Beroenderisk: mitragynin har vid djurförsök visat sig ha vissa likheter med kokain i fråga om beroendeutveckling. Abstinensreaktioner förekommer särskilt efter långvarigt missbruk och kan omfatta bl.a. diarré, influensaliknande symptom, sömnsvårigheter, ångest och depression.

Skadeverkningar-risker: kroppsliga: avmagring och viktminskning, missfärgning av huden, psykiska: oro, hallucinationer, vilket indikerar psykosrisk. Kratom är inte känt för att framkalla livshotande förgiftningar.

Sammanfattande beskrivning: Mitragynin förekommer naturligt i kratom (*Mitragyna speciosa*). För missbruksändamål framställs mitragynin huvudsakligen i form av växtmaterial av kratom, i enstaka fall genom extraktion. Mitragynin har vid lägre doser främst centralstimulerande effekter och vid högre doser opiatliknande effekter med bl.a. smärtlindring. Dokumentationen om effekter baseras till stor del på missbruk i russyfte av kratom. Vid missbruk kan mitragynin framkalla ett brett spektrum av biverkningar och störningar, från illamående och yrsel till motorisk oro, kramper och balanssvårigheter. Kratom har viss folkmedicinsk användning i odlingsområden. Mitragynin har undersökts för möjligt medicinskt bruk men ansetts ha för allvarliga biverkningar för att kunna godkännas som läkemedel.